

El dejuni i l'abstinència, pràctiques modernes

Dg, 13/04/2014 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

Moltes persones critiquen el dejuni i l'abstinència com a pràctiques religioses. Tenen raó? Per què l'Església les engloba en un manament i els atorga caràcter obligatori? Quants cristians ho tenen en compte? L'abstinència de carn, es diu amb ironia, no té problema. N'hi ha prou de menjar mariscada en lloc d'un filet. Dejuni, el que es diu dejuni, només afecta dos dies l'any: el Dimecres de Cendra i el Divendres Sant. No seria millor suprimir-los? No són residus del passat que avui no tenen cap significat?

En contra del que pensen alguns, el dejuni i l'abstinència, pràctiques arrelades en la tradició multiseular, avui gaudeixen d'una actualitat vibrant. En la societat, el dejuni i l'abstinència són pràctiques modernes freqüents. Si per dejuni entenem «abstenir-se totalment o parcialment de menjar o de beure», existeix un nombre important de persones que el practiquen. Els motius són diversos: fer dieta, aprimar-se, per imperatiu estètic, per exigències terapèutiques, per plantejaments new age, per suggeriments de gurus, per anticipar-se a l'estiu i la platja... L'abstinència de carn també té els seus adeptes. Els vegetarians en són els paladins. Es fonamenten en raons de nutrició, així com en els inconvenients de menjar carn a causa de la seva procedència, l'alimentació dels animals de què procedeix, el trauma dels escorxadors... No s'exclouen raons difuses d'una espiritualitat laica. Fins i tot, quan compres un bitllet d'avió que inclou menjar, et pregunten si ets vegetarià o si han de tenir en compte alguna exigència en alimentació. Tot això, abunda en la modernitat d'aquestes pràctiques.

Quan semblava que el cristianisme deixava de banda en la vida quotidiana el dejuni i l'abstinència, ha irromput en el nostre context l'islam amb el ramadà. Molts ignoren la normativa actual de l'Església i els valors que la sustenten. El catecisme recorda aquest manament eclesial que figura en el Dret canònic i en les normes de les conferències episcopals. On rau, doncs, el problema? La societat actual admet el dejuni i l'abstinència per molts motius, però no per raons religioses. En aquest terreny és on se situa la crítica i la ironia. Els catòlics hem assumit el rebuig social i l'hem fet propi.

En la tradició catòlica, el dejuni i l'abstinència tenen un sentit penitencial i es vinculen a la caritat i a l'almoina. Representen una manera d'atenuar dependències i de posar l'accent en el que és essencial. No hi ha narcisisme en la renúncia, sinó ànsies de llibertat espiritual. Tenen diferents formes i les orientacions eclesials preveuen maneres alternatives a les pràctiques de sempre. Es té en compte el context geogràfic. Als països on es passa gana, el dejuni i l'abstinència deixen de ser un exercici de llibertat, encara que n'hi hagi que ho fan per beneficiar familiars o amics. On això no passa, cal reivindicar el dret al dejuni i a l'abstinència com a opció religiosa. Els altres motius socialment s'accepten.